

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

En velfungerende folkeskole med høje faglige og pædagogiske krav er en forudsætning for vækst, velfærd og demokrati. I folkeskolen skabes grundlaget for al videre uddannelse. Generelt betragtet fungerer folkeskolen godt, men de danske resultater i internationale sammenligninger vedrørende folkeskolen peger på en række afgørende svagheder. I PISA-undersøgelsen fra år 2000 placerede Danmark sig blandt gennemsnittet af OECD-lande i læsning, lidt over gennemsnittet i matematik og betydeligt under gennemsnittet i naturfag. I PISA-undersøgelsen fra 2003 er de danske placeringer stort set uændret. Resultaterne i læsning har i særlig grad givet anledning til bekymring i og med, at op mod 1/6 af alle elever forlader folkeskolen uden de fornødne læsekundskaber.

På regeringens foranledning gennemførte OECD i 2003 en undersøgelse af den danske grundskole. I undersøgelsesarbejdet deltog forskere og repræsentanter fra flere af de lande, som klarede sig godt i PISA-undersøgelserne. OECD's rapport, som blev offentliggjort i foråret 2004, fremhæver en række styrkesider ved den danske grundskole bl.a. traditionen for uddannelse i demokrati, betydelige investeringer i uddannelsessystemet, forældrenes aktive rolle og engagerede skoleledere og lærere. OECD påpegede en række svagheder ved den danske grundskole bl.a. et utilstrækkeligt fagligt niveau, manglende evalueringskultur og tilbagemelding til eleverne, utilstrækkelig indsats i forhold til læseproblemer og manglende indsats over for negativ social arv.

En rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut om kommunalbestyrelsernes tilsyn med folkeskolen fra juni 2005 peger bl.a. på, at rammerne for tilsynet er uklare og bør præciseres, at det bør sikres, at tilsynspraksis omfatter systematisk indsamling af både kvantitative og kvalitative data om såvel rammebetingelser, processer og resultater, og at der fra nationalt niveau bør vejledes mere om kvalitetssikring og kvalitetsudvikling rettet mod kommunerne.

Trods lovkrav om evaluering i folkeskolen mangler der en stærk evalueringskultur. Det er endvidere regeringens opfattelse, at nogle kommunalbestyrelser i for ringe omfang opstiller operationelle, konkrete og målbare mål for skolerne, og at de ikke følger tilstrækkeligt op på folkeskolernes målopfyldelse og sjældent reagerer på lavt præsterende skoler.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det den 7. december 2005 fremsatte forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Styrket evaluering og anvendelse af nationale test som pædagogisk redskab samt obligatoriske prøver mv.) (lovforslag nr. L 101 (Folketinget 2005-06)).

Det foreliggende lovforslag bygger på aftale af 24. januar 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om ændring af lov om folkeskolen (herefter folkeskoleloven).

2. Lovforslagets indhold

2.1. Folkeskolens formål

Folkeskolens formålsparagraf præciseres med forslaget. Dette sker for at tydeliggøre, at formålet er at give eleverne kundskaber og færdigheder. Desuden kommer det udtrykkeligt til at fremgå af formålet, at folkeskolens opgave bl.a. er at forberede eleverne til videre uddannelse. Det er regeringens mål, at mindst 95 pct. af eleverne skal have en uddannelse efter folkeskolen. Endelig understreges betydningen af, at eleverne bliver fortrolige med dansk kultur og historie som et naturligt led i den danske kulturarv og opnår forståelse for andre lande og kulturer.

Der henvises nærmere til bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 1.

2.2. Ekstra timer i dansk og historie

Med forslaget styrkes fagligheden ved at tilføje ekstra timer til fagene dansk og historie. Det sker for at forbedre mulighederne for at opfange f.eks. læsevanskeligheder i tide og derved kunne planlægge en undervisning, der styrker den enkelte elevs læsefæ-